

9416. 1778, 13.
QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
TESTAMENTVM PATRIS
IMPVGNARI POSSIT A FILIO
QVERELA NVLLITATIS, QVI PRIVS
IN QVERELA INOFFICIOSI
SVCCVBVIT

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISVREGENS.

SOCIO

DIE XXX. MART. ANNO MDCCCLXXVIII.

IN AVDITORIO IVRIDICO

DEFENDET

IACOBVS HENRICVS LEOPOLDVS

TVLLMANN

DRESDENS.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIL.

ILLVSTRI
ET GENEROSISSIMO DOMINO
DOMINO GRATIOSISSIMO
FRIDERICO WILHELMO
DE FERBER

SERENISSIMO ELECTORI SAXONIAE
A SECRETIORIBVS CONSILIIIS CAMERARIAE
NEC NON
RERVM METALLICARVM CONSILIARIO
ATQVE
COLLEGII COMITVM MINISTRORVM SANCTIORIS
INTRA PALATIVM
INTIMIORI SECRETARIO

MAECENATI OPTVMO

ILLVSTRI

ET GENEROSISSIMO DOMINO
DOMINO GRATIOSISSIMO

FREDERICO WILHELMO

DE FERBER

PERENNALINO RECTORI SATORIAE
A RECTORIBUS CONSENSU OVERBURGAE

NEC NON

FERRY METALLICARUM COENITIAE

ADVA

COLLEGI COMITUM MONTENON RECTORIBUS


INTER ALIA

RETIUM SECRETARIIS

MACEENATI OPTIMO



ILLVSTRIS
GENEROSISSIME DOMINE
MAECENAS GRATIOSISSIME

ingularis TVA ILLVSTRIS GENEROSIS-
SIME DOMINE gratia, qua non tantum pa-
trem meum, sed memet ipsum complexus es, au-
dacem me esse iussit, qui tenuum hunc libellum
TVO ILLVSTRI DOMINI sacrum esse vellem. Dubita-
bam quidem, an TANTO NOMINE dignus vel aliquo mo-
do videretur, sed nec haec fuit consilii mei ratio; potius arripui
occasionem summam meam reuerentiam animique deuotionem do-
cumen-

cumento publico ostendere simulque demonstrare, Gratiam TVAM
gratissimo animo me colere, atque pro, vt debeo, meque obstrictis-
simum sentio, venerari. Dabit vero et haec TVA indulgentissi-
me Gratia, vt et in posterum me meaque omnia TIBI omni ani-
mi veneratione, quam submississime commendem, qui sum

NOMINI TVO
ILLVSTRI ET GENEROSISSIMO

Dabam
Lipsiae,
d. XXX. Mart
c1o1occlxxxviii.

deuotissimus cliens
IACOVS HENRICVS LEOPOLDVS TÜLLMANN
RESPONDENS.



AN
TESTAMENTVM PATRIS IMPVGNARI
POSSIT A FILIO QVERELA NVLLITATIS,
QVI PRIVS IN QVERELA INOFFICIOSI
SVCCVBVIT.

§. I.

Sicuti varia in testando committi possunt a testatoribus vitia, ita varia excogitata sunt remedia, quibus impugnari possunt testamenta. Inter ea vitia vel nullitas et iniustitia in testando commissa obuenit, vel neglectum officium, vt inofficiosum propterea dici queat testamentum. Si de vitio, quod nullum facit testamentum, quaestio est, vel in internis solennitatibus et testatoris persona defectus deprehenditur, vel non accurate solennitates externae, quas lex definiuit, adhibitae sunt. Hac specie, querela nullitatis competit. Si de eo, quod contra officium testator peccauit.

IV

cauerit, sermo: quaerela inofficiosi agendum erit. Vtraque illa remedia, quae veteri iure testamento omnem vim adimebant, valde tamen inter se diuersa erant. *Illud*, quo nulla dicebantur testamenta, ciuile et ordinarium habebatur remedium, *hoc* extraordinarium et ob fictionem valde odiosum. *Illud* a quocunque herede intestato institui poterat, *hoc* tantum ius dabatur, quibus legitima debebatur.

§. II.

Non vrgeo reliqua, quae de vtraque querela dici possunt. Satis est, vtramque hanc querelam noscere: At cum vtraeque ad idem tendunt, vt videlicet vis testamenti tollatur, vna eligenda est querela, siue nullitatis, siue inofficiosi, quae cum oppositas habent causas, coniungi non possunt. An vero, si vna electa atque instituta, altera possit institui, dubitari potest. Si vnum remedium contra testamentum adhibitum, atque vel nullum declaratur, vel rescinditur, altero remedio opus non est. At si non obtinuit, an ad alterum remedium detur adirus, hoc est, quod quaerimus. Causam dedit species, qua filius patris testamentum impugnaverat querela inofficiosi, quod inique se exheredatum esse affirmabat. Heres in testamento scriptus causam, propter quam pater eum iuste exheredauerat, veram esse probabat atque sic repellatur filius. Post expertus filius, non rogatos fuisse testes in testamento adhibitos, quaerebatur: an, non obstante, quod in querela inofficiosi non obtinuerat, posset adhuc querela nullitatis patrium testamentum impugnare, atque nullitate probata, ab intestato succedere.

§. III.

§. III.

Non videntur deesse argumenta, quibus probari potest, nullitatis remedium non admittendum, si prius instituta est querela inofficiosi. Concludo enim sic: Si filius priuandus est liberalitate patris, qui exheredatus querela inofficiosi testamenti instituta succubuit, ut adeo tanquam indigno eripatur, quod in testamento relictum est, fiscoque vindicetur: quo iure impugnet patris testamentum ad optinendam successionem intestatam querela nullitatis, qui summam in parentem ingratitudinem commisit. At eripi relicta in testamento, si succumbit inofficiosum dicens patris testamentum filius, testatur *VLPPIANVS* in *L. 8. §. 14. π. de inoffic. testam.* Ait: *Memnisse autem oportebit eum; qui testamentum inofficiosum improbe dixit: et non optinuit, id quod in testamento accepit, perdere et id fisco vindicari, quasi indigno ablatum.* Indignus esse non desinit, si nullitatis querelam instituturus est, ut propterea admittendus haud videatur.

§. IV.

Aliud argumentum peti posset ex eodem *VLPPIANO* in *L. 29. pr. π. de bonis libert.* scribit: *Si patronus ex minore parte, quam legitima institutus, falsum testamentum dixit, nec optinisset: non est ambiguum, contra tabulas ei non deferri bonorum possessionem; eo quod facto suo perdidit hereditatem, cum temere falsum dixit.* Si itaque dixerat testamentum liberti, quod tamen falsum esse probare haud poterat, quomodo admittamus filium exheredatum ad querelam nullitatis, qui inofficiosum remere paternum testamentum dixerat. Videtur argumentum re-

VI

Et a minori ad maius ductum esse. Falsum enim, quod dicitur testamentum, non est iniuriosum aliquod factum, quale est, qui patrem fuisse furiosum adfirmat in condendo testamento, in quo filium exheredauerat. Expresse enim MARCIANVS in *L. 2. π. de inoff. testam.* statuit: *Hoc colore inofficioso testamento agi, quasi non sanæ mentis fuerunt, ut testamentum ordinarent.* Quidni concludamus, filium admittendum non esse ad querelam nullitatis, qui prius succubuit in dicendo testamento patris tanquam sit inofficiosum.

§. V.

Sed iam videamus, an vtraque argumenta probent, non admittendum esse nullitatis remedium, si non rescissum sit testamentum prius inofficiosum dictum. Verissimum est, legatum filio relictum in testamento, in quo iuste exheredatus erat, fisco cedere atque filio tanquam ut indigno eripi, imo filium summam ingratitudinem committere in parentem, qui temere inofficiosam dixit patris sui vltimam voluntatem; at exinde haud sequitur, excludi posse a remedio nullitatis, si in solennitatibus reperitur externis defectus. Ipse VLPIANVS in *L. cit. §. §. 14. π. de inoffic. testam.* determinat, quæ auferenda eripiendaque sunt: nam pergit: *Sed ei demum aufertur, quod testamento datum est, qui usque ad sententiam iudicium lite improba perseverauerit.* Et quamuis ingratus fuit filius inofficiosum temere dicendo testamentum, tamen non videtur ingratus fuisse, si postea appareat inofficiosum dixisse, quod nullum et sic non testamentum erat.

§. VI.

§. VI.

Neque VLPiani autoritas in *L. cit. 19. π. de bon. libert.* improbat nullitatis remedium. Quamuis enim ad testatam illam bonorum possessionem contra tabulas venire non poterat, qui falsum dixerat testamentum, at tamen non excluditur, quo minus nullum dicere posset testamentum. Dein quidem furiosi patris color, in querela adhibetur, quod ingrati filii est, qui reuerentiam, quam patri debet, laedere videtur, at reuera cum saltem fictio est, nec vere furiosum adferit, non tanta videtur esse ingratitudo, vt propterea non admittendus sit, si probare velit, et ipsum testamentum et per hoc ipsam exheredationem nullam esse.

§. VII.

Sed grauius argumentum peti posset ex PAPIANUS in *L. 16. pr. π. de inoffic. testam.* Scribit enim: *Filio, qui de inofficioso matris contra fratrem institutum de parte ante egit et optinuit, filia quae non egit, aut non optinuit, in hereditate legitima fratri non concurrat.* Excluditur filia, quae non optinuit, a successione legitima seu intestata, quod non egit vel non optinuit: cur ergo eam admittamus ad nullitatis querelam. Neque tamen hoc argumentum obstabit: quomodo enim filiam, quae non egit, ingratam dicamus? Causa potius est, quod pro parte tantum rescissum sit matris testamentum, non in totum, vt filia propterea admitti non possit. Inde et scribit PAPIANUS in *L. 15. verb. postrem. π. eod.:* *nec absurdum videtur, pro parte intestatum videri.* Quapropter verior videtur sententia, posse adhuc filium agere querela nullitatis, qui prius in querela officiosi succubuerat, *partim*, quod vnum reme-

VIII

medium non tollat alterum, quae ex diuersis plane proueniunt fundamentis, partim, quod, quae in odium posita sunt illius, qui in querela inofficiosi non optinuit, vt relicta perdat, non patiantur extensionem ex tritissima illa iuris regula, quod odiosa magis restringenda, quam extendenda sint.



ULB Halle
004 800 265 3



f

TA 70L

VD
18





9416

1778, 13

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

TESTAMENTVM PATRIS
IMPVGNARI POSSIT A FILIO
QVERELA NVLLITATIS, QUI PRIVS
IN QVERELA INOFFICIOSI
SVCCVBVIT

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISVVRGENS.

SOCIO

DIE XXX. MART. ANNO MDCCCLXXVIII.

IN AVDTORIO IVRIDICO
DEFENDET

IACOBVS HENRICVS LEOPOLDVS
TÜLLMANN

DRESDENS.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIL.

